

Preventivní program pro školní rok 2025/2026

Obecné informace

Název a adresa školy	ZŠ T. G. Masaryka, Rajhrad Havlíčková 452 664 61 Rajhrad
Ředitelka školy	Mgr. Veronika Vlasáková
E-mail	reditel@zsrajhrad.cz
Telefon	547230028
Internetové stránky školy	www.zsrajhrad.cz
Počet žáků	680
Počet tříd	30
Personální obsazení	54 učitelů, 28 asistentů ped.

Charakteristika školy

Základní škola T. G. Masaryka Rajhrad, okres Brno – venkov, příspěvková organizace je **úplnou školou s devíti ročníky**. Na prvním stupni ZŠ jsou v ročníku zpravidla tři třídy, na druhém stupni ZŠ jsou v ročníku zpravidla čtyři třídy, jedná se o spádovou školu pro okolní neúplné školy. Zejména na druhý stupeň přicházejí žáci z Holasic, Opatovic, Popovic, Syrovic a někdy i dalších obcí. Součástí školy jsou školní družina, školní klub, školní jídelna. Nově je při naší škole otevřena také přípravná třída.

V současné době škola vzdělává zhruba **žáků**, počet v posledních několika letech stále **mírně vzrůstá**. Převažují žáci české národnosti, žáků je z Ukrajiny a 3 žáci z Tuniska.

Škola a školská zařízení se nachází **ve třech budovách**: 1) ulice Havlíčkova – ředitelství, třídy 4. – 9.ročníku, školní kuchyně s jídelnou, školní hřiště a školní zahrada, 2) ulice Masarykova – třídy 1. – 3.ročníku, školní družina (5 oddělení), školní výdejna, školní hřiště (centrum Rajhradu vedle hlavní silnice) 3) ulice Havlíčkova – třídy 3.C, 4.B, 4.C., přípravná třída, školní družina (1 oddělení).

Budovy na ulici Havlíčkova se nacházejí v klidné části Rajhradu obklopeny udržovanou školní zahradou. Před dvěma roky byla otevřena u budovy Havlíčkova velká sportovní hala se společenskou místností a několika kabinety. Ve společenské místnosti bude nyní sídlit školní klub. V letošním školním roce nás čeká přístavba školní jídelny a několika tříd a kabinetů.

Budova školy na ulici Masarykova se nachází v centru Rajhradu, poblíž hlavní a velmi frekventované komunikace.

Všechny učebny jsou vybaveny **interaktivními tabulemi**, k dispozici žákům jsou tři kvalitně vybavené počítačové třídy. ŠMP pravidelně informuje rodiče, učitele a žáky pomocí školní platformy EduPage.

Jako **rizikové prostředí** školy vnímáme záchody na hlavní budově Havlíčkova, které označuje jako místo, kde se necítí bezpečně, část dětí druhého stupně, zároveň zde obvykle dochází k rizikovému chování žáků (kouření el. cigaret). Je zde nutný zvýšený dozor pedagogů.

V aktuálním **školní řádu** je zakotven zákaz vnášet, distribuovat nebo užívat jakékoliv návykové látky. Je zakázáno pít alkoholických nápojů, energetických nápojů nebo nápojů

se zbytkovým množstvím alkoholu (tzn. nealkoholické pivo). Je zakázáno vnášet do školy i látky, které svým vzhledem a konzistencí návykové látky napodobují.

Jsou nepřípustné jakékoliv projevy a propagace násilí, šikany, rasismu, ponižování a další jevy, které potlačují práva a svobodu jedince nebo skupiny osob.

Kyberšikaně a šikaně předcházíme např. i zákazem používání mobilů i tabletů během přestávek, s výjimkou obědové pauzy, kdy děti mohou mobily používat, ale pouze na předem určeném místě a pod dohledem pedagogického dozoru.

Prevence je rovněž průběžnou nedílnou součástí mnoha vyučovacích předmětů, např. výchova ke zdraví (samostatný předmět v 6. a 9. ročníku) prvouka, přírodověda, vlastivěda, chemie, přírodopis, občanská výchova, tělesná výchova, pracovní činnosti a další.

Odpovědnost za podporu, vytváření a realizaci programu má ředitelka školy **Mgr. Veronika Vlasáková** (reditel@zsrajhrad.cz).

Školní metodik prevence **Mgr. Michaela Kocmanová** koordinuje přípravy a realizace programu.

Školní poradenské pracoviště:

Mgr. Michaela Kocmanová, ŠMP (michaela.kocmanova@zsrajhrad.cz)

Mgr. Lenka Hrubá, ŠMP – budova Masarykova (lenka.hrub@zsrajhrad.cz)

Mgr. Kristýna Malá, VP (kristyna.mala@zsrajhrad.cz)

Mgr. Alena Prudíková, VP - budova Masarykova (alena.prudikova@zsrajhrad.cz)

Mgr. Denisa Bielová, školní psycholog (denisa.bielova@zsrajhrad.cz)

Bc. Et Bc Monika Dokulilová, spec. pedagog a etoped
(monika.dokulilova@zsrajhrad.cz)

Mgr. Ludmila Otoupalová, speciální pedagog a logoped
(ludmila.otoupalova@zsrajhrad.cz)

Mgr. Alice Pospíšilová, speciální pedagog (alice.pospisilova@zsrajhrad.cz)

Mgr. Šárka Ráabová, speciální pedagog (sarka.raabova@zsrajhrad.cz)

Na realizaci preventivního programu se také výrazně podílejí jednotliví učitelé, kteří začleňují preventivní témata do výuky svých jednotlivých předmětů, toto začlenění je rozpracováno v ŠVP.

Nezastupitelný význam mají také třídní učitelé a asistenti pedagoga při monitoringu rizikového chování ve své třídě, při realizaci preventivních programů a jejich evaluaci. Žáci aktivně participují na přípravě a realizaci programu.

Vnitřní informační zdroje

- školní knihovna
- webové stránky školy
- archiv materiálů ŠMP (např. časopis Prevence)
- kolekce preventivních filmů (šikana, alkohol, anorexie, domácí násilí...)
- schránka důvěry, včetně online schránky důvěry na webových stránkách
- školní nástěnky, nástěnné obrazy

Vnější informační zdroje

- Viz příloha A, B

Monitoring

Ke zjištění současného stavu rizikového chování bylo využito:

- zápisů metodika prevence
- rozhovorů ŠMP s vyučujícími, TU
- konzultacemi se školní psycholožkou a výchovnými poradci
- dotazníků pro žáky 2. stupně ZŠ
- individuálních pohovorů s dětmi
- informací ze schránky důvěry
- SWOT analýzy pedagogů školy z loňského škol. roku

Analýza současného stavu:

Škola se nachází v klidném a pěkném prostředí, sami žáci jsou většinou v prostorách školy spokojeni a cítí se bezpečně. Škola je dobře materiálně vybavená (počítače, interaktivní tabule). Ve škole funguje školní poradenské pracoviště s dostatečnou podporou vedení školy.

Škola se skládá ze tří budov, z nichž budova Masarykova je značně vzdálena od hlavní budovy. Proto vidíme jako nezbytné, aby zde působila výchovná poradkyně a školní metodička prevence, které zde přímo budou sídlit. Toto se letošní školní rok podařilo. V kontaktu s většinou pracovníků ŠPP budou VP a ŠMP pro budovu Masarykova během pravidelných schůzek ŠPP, telefonicky, mailem. Minimálně jednou za měsíc vedoucí ŠPP navštěvuje budovu Masarykova osobně.

ŠMP nemá vlastní prostory na individuální práci s žáky. Celkově ve škole chybí prostory pro klidovou zónu, provizorní je pracovna školní psycholožky. Někteří třídní učitelé dělají třídnické hodiny převážně formálně.

V současné době vzděláváme 20 žáků z Ukrajiny, tři žáky z Tuniska a dva z Vietnamu, které je nutné integrovat.

Nejčastěji řešené případy z loňského školního roku: konflikty a špatné vztahy mezi dětmi (počáteční stádia šikany a kyberšikany, jednou šikana vyššího stupně řešená ve spolupráci PPP Brno Sládkova a OSPOD Židlochovice), objevily se i případy slovních útoků na pedagogické pracovníky školy a jeden fyzický útok. Zaznamenali jsme také manipulaci s pyrotechnikou v budově školy a na akci školy. Výrazný je také počet sebepoškození a psychické nepohody zejména u žáků 2. stupně, řešili jsme i jeden případ záškoláctví a několik podezření na záškoláctví skryté, jedna vysoká absence omlouvaná rodiči souvisela s podezřením na závislost na PC hrách. V několika případech děti kouřily elektronické cigarety.

Stanovení cílů

Jako jeden z cílů bychom chtěli **metodicky vést třídní učitele (TU) při přípravě třídnických hodin** (zejména ŠMP a školní psycholožka budou pravidelně třídním učitelům 4. až 9. tříd zasílat tipy do hodin, členové ŠPP budou hospitovat třídnické hodiny). TU jsou totiž nepostradatelní pro budování zdravého klimatu ve

třídění. Mapují vztahy ve své třídě (i za pomoci sociometrie od proskoly.cz), vhodnými aktivitami navozují zdravé prostředí v kolektivu, vedou třídnické hodiny, konzultují a úzce spolupracují s metodičkou prevence, výchovnou poradkyní, vedením školy, ostatními pracovníky školy a rodiči, podílí se na utužování vztahů v kolektivech, důsledně postihují (navrhují postihy) v případě porušení školního řádu, komunikují s rodiči nejen prostřednictvím třídních schůzek, ale i osobními pohovory mimo třídní schůzky a hovorové hodiny.

Dalším cílem bude více preventivních programů zaměřených na **kouření elektronických cigaret**. Vyrůstají počty dětí, které tyto produkty užívají, a je potřeba začít s účinnou prevencí již v nižších ročnících, což se v loňském školním roce nepodařilo splnit.

Skladba aktivit pro jednotlivé cílové skupiny

1) Pro žáky

- Specifická prevence obsažená ve školním vzdělávacím programu

Ročník	I., II., III.	IV., V.	VI., VII.	VIII., IX.	Počet hodin
<i>Záškoláctví</i>	1	0	1	0	2
<i>Šikana/agrese</i>	2	4	3	2	11
<i>Doprava/rizikové sporty</i>	2	2	2	2	8
<i>Rasismus/xenofobie</i>	0	1	1	1	3
<i>Sekty</i>	0	1	1	1	3
<i>Sex.rizikové chování</i>	0	1	2	4	7
<i>Adiktologie</i>	2	2	2	4	10
<i>Týrání, zneužívání</i>	1	1	1	1	4
<i>Poruchy příjmu potravy</i>	0	2	3	3	8
Počet hodin celkem	8	14	16	18	56

- Specifická prevence realizovaná v samostatných preventivních aktivitách a programech

I.-III. ročník

Hasík - Hasičský záchranný sbor
Péče o zdraví – zoubky
Bezpečně v kyberprostoru - On-line ZOO

IV. – V. ročník

Adaptační aktivity a vztahy ve třídě
Dopravní výchova (teoretická část + praktická část na dopravním hřišti)
Dobronauti – prevence šikany
Prevence kouření – zejména elektronické cigarety, vapovače
Dospívání (pro dívky)

VI. – VII. ročník

Adaptační aktivity– pro nově vzniklé kolektivy
Styly učení
Kyberšikana – Police ČR
Hasík - Hasičský záchranný sbor
Čas proměn - dospívání
Poruchy příjmu potravy
Alkohol a jeho důsledky
Prevence kouření – zejména elektronické cigarety, vapovače

VIII. – IX. ročník

Drogy – energetická bomba (PPP Brno nebo ŠMP a škol. psycholožka)
Trestněprávní odpovědnost (Policie ČR)
Psychické zdraví (psychohygiena, sebepoškozování...) - ŠMP a školní psycholožka
Dospívání - Centrum pro rodinu Brno

Týmové aktivity podporující dobré vztahy a klima

Výlety a exkurze jednotlivých tříd
Adaptační akce a výlety pro nově vzniklé kolektivy
Škola v přírodě (1. stupeň)
Lyžařský výcvikový kurz (7. ročník)
Poznávací a výukový zájezd do Anglie (8. a 9. ročník)
Uklid'me Rajhrad
Projektový den
Den dětí a další

2) Pro učitele

Schůzky školního poradenského pracoviště – 1x za měsíc s vedením školy
1x týdně užší
Pracovní porady – 1x za měsíc – krátký informační blok ŠMP
a školní psycholožky na aktuální témata (nikotinové sáčky, skryté záškoláctví,
úzkostnost dětí, neklidné dítě ve třídě atd.)
ŠMP nabízí individuální konzultace jednotlivým pedagogům

ŠMP přeposílá učitelům aktuální informace z PPP, nabídky na další vzdělávání v oblasti prevence, informační letáky...

ŠMP a školní psycholog nabízí možnost sociometrie jednotlivých tříd (proskoly.cz)

Informační schůzka ŠMP s novými třídními učiteli na začátku školního roku

Celoroční možnost dalšího vzdělávání v oblasti prevence

3) Pro rodiče

Třídní schůzky – na prvních třídních schůzkách krátké představení ŠMP v nových třídách, stručná informace o činnosti, kontakty

ŠMP pravidelně informuje rodiče prostřednictvím školní platformy Edupage – rozesílá informační letáky, upozorňuje na určité formy rizikového chování, přeposílá informace např. z PPP

Rodiče mají také možnost sledovat aktivity školy např. na webových stránkách školy

ŠMP nabízí individuální konzultace rodičům

V případě potřeby zajištění přednášky na aktuální téma pro rodiče (např. doporučená rodičovská kontrola při nadměrném nebo nevhodném používání mobilu, PC)

Evaluace

Evaluace bude provedena na závěr školního roku 2025/2026. Zaměříme se především na dva výše definované cíle, tzn. zda se dařilo pravidelně metodicky vést TU při přípravě a realizaci třídnických hodin. Zhodnotíme také, jakým způsobem se realizovaly preventivní programy zaměřené na kouření e-cigaret. Jednotlivé preventivní programy pak budou zhodnoceny jednak v online systému evidence preventivních aktivit SEPA, jednak v závěrečné zprávě ŠMP.

Příloha A - Důležité kontakty

Hasičský záchranný sbor – 150
Zdravotnická záchranná služba – 155
Policie České republiky – 158
Městská policie – 156
Tísňová linka – 112

Poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti (PPP Brno, Sládkova)
tel. 548 526 802 723 252 765
sladkova@pppbrno.cz
poradenskecentrum.cz

Krajský školský koordinátor prevence – Jihomoravský kraj
Mgr. Lenka Možná
Tel. 541 658 310
mozna.lenka@jmk.cz

OSPOD Židlochovice
Bc. Martina Hanušová – kurátor pro mládež
tel. +420 547 427 335, +420 735 721 534
martina.hanusova@zidlochovice.cz

Policie ČR – Obvodní oddělení Rajhrad
547 232 193, 974 626 720
bo.oop.rajhrad.sekret@pcr.cz

Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje
por. Mgr. Zdeňka Procházková - koordinátorka prevence
tel. 974 622 458 602 161 766
prevencejm@mvcz.cz

Sdružení **Podané ruce**
Tel. 420 545 247 535
info@podaneruce.cz
www.podaneruce.cz

Spondea – pomoc ohroženým dětem
Krizové situace: 608 118 088, 725 735 983
krizovapomoc@spondea.cz

Anabell - poruchy příjmu potravy
Anabell.cz, tel. 774 467 293
www.anabell.cz

Modrá linka – linka důvěry
Modralinka.cz tel. 608 902 410

Linka bezpečí - bezplatná

tel. 116 111

www.linkabezpeci.cz

Internetové stránky:

www.msmt.cz

www.poradenskecentrum.cz

www.prevcentrum.cz

www.ippp.cz

www.adiktologie.cz

www.drogy-info.cz

www.zivot-bez-zavislosti.cz

www.prevence-info.cz

www.jmskoly.cz

drnespor.eu

<http://stopzavislosti.cz/>

<http://poradna.adiktologie.cz/>

Příloha B Volnočasové aktivity

Volnočasové aktivity pro děti a mládež v Rajhradě a okolí

Školní klub

Kontakt: zuzana.blatna@zsrajhrad.cz tel. 547230028

Nabídka kroužků: atletika, gymnastika, čtenářská dílna, dramataček, keramika, informatika, 3D tisk, turistický kroužek...

Klub vodáků Rajhrad

Kontakt: tel:608 700 149

jseido@seznam.cz

Sokol Rajhrad

Kontakt: rajhrad@sokol.eu

<https://tjsokolrajhrad.webnode.cz/>

Junák Rajhrad

Kontakt: Radek Konečný - vůdce oddílu

Telefon: +420 770 689 806

E-mail: skautirajhrad@seznam.cz

<https://skaut-rajhrad.webnode.cz/>

Rajhradský fotbalový klub - RAFK

rafksekretar@seznam.cz

<https://www.rafk.cz/>